
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .Megjelen
szombaton reggel.

A képviselőválasztók.

(Cikk sor.)

II.

Az önálló kisbirtokosok és gazdálkodók

szintén három csoportba oszthatók.

A) Az elsőbe tartoznak azok, a kiknek van hat iskolai, vagy ehhez hasonló végzettségük. Ezek választók:

1. Ha legalább két korona egyenes állami adóval vannak megróva.

Ha valamely választónak mezei gazdaságában mint segítő családtagok működnek.

2. Ha katonai, vagy csendőrségi szolgálatban altiszti fokozatot értek el.

B) A második csoportba tartoznak azok, a kiknek nincs meg a hat elemi iskolai végzettségük, de azért írni és olvasni tudnak. Ezek választók:

1. Ha akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adóval vannak megróva.

2. Valakinek mezőgazdaságában dolgoznak, mint segítő családtag.

3. Ha kiszolgált katonai, vagy csendőrségi altiszt.

C) A harmadik osztályba tartoznak azok, a kik se írni, se olvasni nem tudnak. Ezek választók az esetben, ha akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 40 korona egyenes adóval vannak megróva.

Végül a kisbirtokos és gazdálkodó osztálynak mindazon tagjai, a kik az 1913. évi névjegyzékbe fel voltak véve, újból bírnak választói jogosultsággal mindaddig, míg fennáll az a jogcímük, melynek alapján 1913 ban a választói névjegyzékbe felvették.

Itt jegyezzük meg, hogy egyenes állami adó alatt érteni kell a föld, ház-, kereset-, tőkekamat-, járadék- vagy bányaadót. Számít az az adó, amely a névjegyzék elkészítését vagy kiigazítását megelőző esztendőben volt kirova. A választó adójához hozzá kell számítani a vele közös háztartásban élő feleség kiskoru törvényes gyermekek föld és házadóját is valamint számításba kell venni az ideiglenesen adómentes föld és házbirtok után kivetett adót is.

Az ipari kereskedelmi alkalmazásban

levőkre is ugyanolyan felosztást kell tennünk, mint az önállókra. Vagyis

1. azok, a kiknek hat elemi iskola képzettségük van, választók az esetben, ha az ipari üzlet, vagy vállalat körében, t. i. a bányászatban kereskedelemben, vagy iparban, vagy iparszerűen folytatott közlekedésben mint rendes szakmunkások vannak alkalmazva (vagyis állandóan, nem alkalmi napszámoként) akármennyi idő óta, vagy a kik csendőrségnél, vagy katonaságnál altiszti fokozatot értek el.

2. A kik nem végeztek ugyan hat elemi, vagy megfelelő más iskolát, de írni és olvasni tudnak, választók az esetben, ha ipari üzlet, vagy más vállalatkörében nem mint alkalmi napszámok, hanem mint szakmunkások, tehát olyanok, a kik iparos tanoncok voltak és a tanviszony befejeztével az ipari hatóságtól bizonyítványt kaptak; vagy a kik az utolsó öt évi időtartamon belül akár egyfolytában, akár megszakításokkal legalább három éven át ugyanegy ipari szakmában dolgoztak; vagy a kik a csendőrség és katonaságnál altiszti rangban szolgáltak ki.

Hogy a választói jogosultság szempontjából mely ipari munkák tartoznak ugyanegy ipari munkanem körébe, azt a kereskedelmi miniszter állapítja meg.

Anyám.

Mélységes csönd. Az alkony sűrűsége
belopta árnyát mindkettőnk szívébe
és nézem hosszan, szólanul anyámat,
míg nem szememre fátolt sző a bánat.

Leolvasom borongó homlokárad,
mif gyöngéd lelke nékem el nem árul,
egy élet kitkos buja, szenvedése
míg meg van írva bánatos szemébe.

Ámatlan éjek és sok gyászos óra,
ezer remény, mi soh sem vált valóra,
küszödelmes, súlyos évek minden gondja
beoladt egy lemondó bus mosolyba.

Mit gyermekszivem egykor meg nem értett,
most látok sok-sok elmosódott képet,
és bánatos emlékeimnek árja
mind több és több csodás fényt vet anyámra.

Mélységes csönd. Imnár leszállt az este,
mi jó, hogy könnyes arcomat befedte:
tudom, anyámnak mondhatatlan fánya,
ha sejténé, hogy sorsán, sir leánya — — —

Reichard Piroshka.

A Patronázs Egyesület.

Az Ipolysági Patronázs Egyesület e hó 18-án a vármegyei székház kistermében tartotta meg alakuló közgyűlését, amelyen az új társadalmi eszmék iránt szép számban érdeklődő közönség vett részt.

A közgyűlés kimondotta az egyesület megalakulását, megalkotta az alapszabályokat, azután megválasztotta a tisztkart és a választmányt.

Az egyesület fővédnökei: Jankovich Béla dr. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter és Balogh Jenő dr. m. kir. igazságügyminiszter.

Elnök: Ivánka István.
Ügyvezető elnök: Martinovich István.
Társelnökök: Berkó István, Marek Károly, Csermák Ernő dr., Horváth Kálmán. Osztályelnökök: Lipsey Ervin dr., Pálfi Péter, Vámos Béla dr., Barczán Endre.

Titkárok: Jablánczy Sándor, Lamos Elemér, Molnár Gyula dr., Holló József dr.

Jegyzők: Fejérváry Géza dr., Gémesi István dr., Okolicsányi Tibor dr., Maurer Endre. Ügyész: Keviczky Dániel dr. Pénztáros: Martsán Béla. Ellenőr: Eggenhoffer Lipót. Könyvtáros: Friml Gyula.

Férfi választmány: Schnábel Károly dr. Hutyán Pál, Kóhn Márk dr., Tölgyessy Ferenc dr., Draskóczy Jenő, Kegye Sándor, Schreiber Aladár, Himmler Sándor dr., Kovács S. Endre dr., Grossmann Gyula Polgár Ignác, Vörös Ferenc, Händel Vilmos, Berezeller Lajos.

Hölgy választmány: Ivánka Istvánné, Schiller Irma, Berkó Istvánné, Barczán Endréné, Egressy Lászlóné, Lipsey Ervinné drné, Martinovich Istvánné, Kátser Sándorné, Himmler Sándorné drné, Udvardy Józsa, Csermák Ernőné drné, Marek Károlyné, Kovács S. Endréné drné.

Ezen kívül az alapszabályok szerint a választmánytagjai az ipolysági kir. törvényszék elnöke, az ipolysági kir. ügyészség vezetője, a kir. törvényszék területén levő kir. járásbírók és szolgabírói hivatalok vezetői, a fiatal koruak bírái és ügyészei, Hontvármegye alispánja, Selmeč-Bélabánya sz. kir. bányaváros polgármestere, Hontvármegye árvaszéki elnöke s kir. tanfelügyelője, az egyesület területén fenálló középiskolák igazgatói, és a kir. törvényszéki orvos.

Martinovich István ügyvezető elnök ismertette az alakulás előkészítésének minden részletét. Sok önzetlen derék fáradozásról adott számot, mégis kijelentette, hogy a taggyűjtés eredménye nem felelt meg teljesen a várakozásnak. A lelkes, tanítói karnak és a földbirtokos osztálynak megnyerésére még további erőfeszítésre van szükség. Az egyesület a fáradságot ezután sem fogja kimélni.

Majd megemlékezett a most megválasztott elnök minden jó szép és nemes eszme megvalósítása iránti törekvések támogatásában közismert készségéről; a patronázs egyesületet is szives jó indulatába ajánlotta, s kérte, hogy az abban lefektetett eszméket is minél tökéletesebben valósítsa

A mezőgazdaságban alkalmazottak közül

választói joguk van a következőknek:

1. azoknak a kik hat elemi osztályt, vagy ennek megfelelő iskolát végeztek és a mezőgazdaság körében vezetőmunkási, vagy felügyelői (munkavezető, bérsgazda, magtáros, fővencellér, főkertész stb.) állást töltenek be, bármennyi idő óta, vagy katonaságnál, csendőrségnél altiszti fokozatot értek el, vagy egy munkaadónál 3 év óta vannak állandóan alkalmazva.

2. A kik nem végeztek hat elemi iskolát, választók ugyancsak akkor, ha vezetőmunkási, vagy felügyelői állást töltenek be, vagy pedig egy munkaadónál öt év óta vannak állandóan alkalmazva, ugyiszintén ha kiszolgált katonai, vagy csendőr-altisztek voltak.

A szolgálati pragmatika

E hó 15-én délelőtt tiszteleggett az Alami Tisztviselők Orsz. Egyesületének és a Vármegyei Tisztviselők Orsz. Egyesületének küldöttsége Sándor János belügyminiszter előtt a képviselőházban, hogy átadja neki a két egyesületnek a szolgálati pragmatika érdekében alkotott közös memorandumát.

Fazekas Ágoston alispán a küldöttség vezetője vázolta beszédében a belügyminiszter előtt a szolgálati pragmatika megalkotására irányuló köztisztviselői törekvések történetét. Utalt arra, hogy a Szapáry-féle államosítási törvényjavaslat képviselőházi tárgyalása alkalmával az akkori miniszterelnök szintén a közigazgatás államosításával kapcsolatosan tartotta rendezendőknél a köztisztviselők szolgálati és jogviszonyait és hivatkozott arra is, hogy 1906-ban a királyi trónbeszédben

is már ígéret tételét arra, hogy a köztisztviselők szolgálati és jogviszonyait törvényhozási úton fognak rendeztetni. Megemlítette, hogy a memorandumot, amelyet a belügyminiszternek most átnyújt a két egyesület küldöttsége néhány nap előtt Tisza István gróf miniszterelnöknek is átnyújtották, amikor a miniszterelnök kilátásba helyezte a pragmatika megalkotását. Részletesen ismertette ezután Fazekas Ágoston a memorandumban foglaltakat, beszédbe végén arra kérve a minisztert, hogy ejtse módját annak, hogy a javaslat előkészítő munkálataiba a kérelmező egyesületek vagy azok vezetői is bevonassanak.

Sándor János belügyminiszter hálás köszönetét nyilvánította, hogy a szolgálati pragmatika fontos ügyében bizalommal fordul hozzá a két egyesület holott erre a bizalomra egyéb érdemet alig tudna, mint azt, hogy ő maga mindig a köztisztviselők közé tartozónak tudja magát. Mostani állásában sem tagadta meg soha és nem is fogja megtagadni azt a kollégialitást, amelylyel a magyar köztisztviselői kar iránt érez. Őszinte örömét fejezte ki a felett, hogy a két egyesületet közös érdekeik érvényesítésére egyesülve látja. Annál nagyobb öröme szolgál ez, mert hiszen a kormány programja szerint a vármegyei igazgatás reformja során ez az egyesülés a közel jövőben meg is fog történni. És éppen az ad neki a kérdésben ingerenciát, mert hiszen eddig vajmi kevés állami tisztviselő tartozott a belügyi kormányzat hatáskörébe. Így hát kötelessége is lesz foglalkozni a szolgálati pragmatika kérdésével, amelyet a megyei igazgatásáról készülő javaslatba befoglalni nem volt képes, de a munkálatok során számtalanszor látta, hogy egyes kérdéseket másként, mint pragmatika keretében, alig is lehetne megoldani. Amde nemcsak ezek a szempontok, de főként közszempontok is követelik azt, hogy a pragma-

tika megalkottassék. És ha hamarosan sorra kerül ez a kérdés is, ami iránt semmi kétsége sincsen, igéri, hogy buzgó munkatársai segítségével a lehető legrövidebb idő alatt elkészíti a javaslatnak a belügyi tárcát illető részét. A kérdésnek ebben a stádiumában többet mondani nem tud, de könyelműségnek is tartaná, csak azt hangoztatja, hogy ebben az állásban is köztisztviselőnek tudja magát és tőle telhetőleg azon lesz, hogy a tisztviselői kívánalmak honorálására találjanak.

Ezután a küldöttség Némethy Károly dr. államtitkár előtt tiszteleggett, aki a szolgálati pragmatika kérdésében szintén a legnagyobb jóakarátát helyezte kilátásba.

Munkás rokkantegylet Ipolyságon.

Ismert dolog, hogy a munkásnak és iparosnak, ha többé dolgozni nem képes, ha a kenyérkereső szerszám kihull a kezéből, akkor nincs megélhetése, nyomor és koldusbot jutt osztályrészül. Ha árvákat és özvegyet hagy hátra, ezek inségbe jutnak, és szaporítják az állam és a társadalom kegyelem-kenyerén élők számát.

Hogy ezen sajnálatos állapotot némileg segítve legyen, több iparosból alakult bizottság e hó 24-ére az Iparos Kör helyiségébe értekezletet hívott meg, melynek nevezetes célja mozgalom indítása az iránt, hogy a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjegyletének fiókját Ipolyságon megalakítsák.

Az országos egylet a legszegényebb munkásnak is alkalmat nyújt, hogy csekély áldozattal önmagának és családjának jövőjéről gondoskodhassék.

A fiókegylet tagja lehetne Ipolyságon és vidékén mindenki; legyen bármiféle munkás, iparos, kereskedő, tisztviselő, házi teendővel foglalkozó férjes nő, vagy bármely rendes foglalkozással bíró férfi, vagy

meg; s hasson oda, hogy azok minél szélesebb körben terjedjenek.

Ivánka István elnök székfoglaló beszédében éles szemmel mutatott rá a nehézségekre, a melyekkel az egyesületnek meg kell küzdenie.

Világosan kifejtette, hogy mely félreértéseket kell eloszlatni és miről kell a közönséget felvilágosítani. Sokan a patronázs munkát úgy fogják fel, amelynek nincsen gondja a társadalom jóra való munkás tagjaira, csak azok felé fordul, kik a törvénybe ütköztek; felteszik némelek, hogy az a patronázs munka, amely a fogház töltelék között keresi a jövőnek kiválóságait; felteszik azt is, hogy a patronázs érzélgősségből sokalja a szenvedést, amelyet a törvények a bűntevőkre mérnek és ettől kívánná azokat megszabadítani: vannak, akik ilyen nézetek miatt maradnak távol az ügytől. Ezekkel szemben hangsúlyozta a helyes patronázs munka programját, melynek végcélja a munkás társadalom védelme azok ellen, akik bűncselekményekből szeretnének megélni. A munkás társadalmat teszi az mindenek fölé, ebbe a társadalomba való felvételt teszi a bűnbe jutottak elé a megjavulás jutalmául.

Az emelkedett hangú szép beszéd egész terjedelmében így hangzik.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nagyon köszönöm azt a kitüntetett bizalmat, melylyel engem e nemes

emberbaráti egyesület elnökéül megválasztani kegyeskedtek. S nyugodtan vállalom, mert az én igen tisztelt ügyvezető elnök társam mellett tudom, hogy az én tisztem inkább csak az elnöki előlülés lesz. S biztosítom is őt, hogy hatásköri összejövetelre soha se fogok okot szolgáltatni, de ha szükségem lesz rám, csekély tehetségem szerint mindenkor készséggel állok segítségére és az egylet szolgálatára.

Eppen azért, én nem adok külön programot, s tevékenységünk irányítását is egészen nyugodtan rá bízhatom az én kedves elnöktársamra.

De hiszen eddigi nyíltságomhoz, a mellyel meggyőződésemet mindenkor őszintén vallottam és nyilvánítottam, a patronázsok általános tevékenységét illetőleg, még is kell egy őszinte kijelentést tennem.

Bármennyire átlegyek is hatva altruista érzelmekkel, bármennyire emberi kötelességemnek ösmerjem is a felebaráti szeretet gyakorlását, bármily faji, nemzeti, állampolgári, hazafias kötelességnek az elhagyottak és gyámoltalanok védelmét, az elbukottak fölemelését, megmentését: az ez irányban beteges szentimentalizmust, vérszegény érzélgést, tulhajtott humanizmust, csak a veszendő lelkeknek becézését, dédelgetését, nem tartom egészséges érzésnek, életrevaló, célra vezető irányzatnak, nem tartom, nemzet fentartó és erősítő tevékenységnek.

Az utszélre hullott magot is meg kell becsülnünk s ha lehet megmenteni, rendeltetése helyére juttatni. De nem szabad az ocsúért a jó szemet veszni hagyni, s a laza szemeket üvegházban akarai kitenyészteni, ahonnan annak a esenevész plántája ha a szabad ég alá kerül, úgy is elhervad, tönkre megy.

Nem vagyok barátja annak az elhibázott humanitásnak, mely a börtönök lakóiban keresi és látja gondoskodásának legmértőbb tárgyát, jóformán a jövő reményét, azok megmentésében élet célját. A szegény becsületes ember ázhat, fázhat, szenvedhet, koplalhat és dolgozhat. Majd ruházza és táplálja, ki a mezők liliomait ruházza és az ég madarait táplálja. De a börtönök akasztófavirágait és jómadarait ruházza és tartsa az állam. Nemesak. De még a társadalom könyörületét, anyagi és szellemi erejét is a róluk való gondoskodás, a velük való foglalkozás, mindenáron bukott lelkeket menteni vágyó szenvedés abszorbeálja, lekösse.

Ezt a patronázs tevékenységet én nem tudnám támogatni. De annál inkább azt, mely a jóra való egészséges, de veszélynek kitett, gyámoltalan, tapasztalatlan ifjú lelkek, társadalmi értékek megmentésére siet, hogy belőlük a társadalomnak hasznos tagjai váljanak. A nemzetnek maguk lábán is megálló, az élet viharaival is dacoló munkás tagjai legyenek.

nő egyaránt, a 14. éves kor betöltése után korkülönbség nélkül, orvosi vizsgálat mellőzésével. Csupán házi teendőket végző hajadon leányok, gyermekek és iskolás tanulók nem lehetnének tagok.

A tagsági díj pontos befizetése eltelte után a tagok azon kedvezményben részesülnek, hogy már 10 évi tagsági idő betöltése után, ha a saját kereset forrásul szolgáló foglalkozásukban valamely baleset, testi vagy szellemi elgyengülés, aggkori gyöngeség vagy gyógyíthatatlan betegség miatt munkaképtelenné lesznek, az egylettől életfogytiglan heti rokkant segélyt kapnának.

Az országos együletben a járulékok három osztályba vannak sorolva.

Az I. osztályba tartoznak, kik heti 20 fillért fizetnek, azok 10 évi befizetés után, ha munkaképtelenné válnak heti 8 kor. 40 fillér segélyt kapnak.

A II. osztályba tartoznak, kik heti 24 fillért fizetnek, ezek 10 évi befizetés után 9 kor. 80 fillért kapnak.

A III. osztályba tartoznak, kik heti 30 fillér járulékot fizetnek, ezek 10 évi befizetés után, ha munkaképtelenné válnak 11 korona 90 fillér heti segélyt kapnak.

A segélyek minden további befizetett év után egész 40 évig emelkednek 40 év után, még munkaképeség esetén is megkapja a segélyt, mely az I. oszt. 12 korona, II. oszt. 14 kor. III. oszt. 17 korona.

Az egyület, mely 20 év óta fenáll eddig 2492 rokkant tagot és 604 árvát segélyez. Özvegyek végkielégítésére eddig 143.598 korona lett kifizetve.

Kivánatos volna, ha Ipolyság és környékének minden munkása e nemes és közhasznos egyület tagja lenne. Ne legyen egy munkás sem, ki élete fentartásáért a keserű kegyelemkenyérre szoruljon. Használja föl jövője védelmére az egyesülésben rejlő hatalmas erőt, mert örökké igaz az a mondás: *Segíts magadon és az isten is megsegít.*

(S.)

Nem a degenerált egyedből, s nem beteges anyai szeretet szelvelő gyöngédséggel, de csak is kemény spartai neveléssel lehet erős nemzedéket nevelni, kivált abból az anyagból, melylyel a patronázs egyesületek dolgozni hivattak.

Meg vagyok azonban győződve, hogy az én igen tisztelt elnöktársammal e tekintetben is egyetértünk, s tudom, hogy ha a megye közönsége látni fogja a helyes irányt, melyet mi e csapáson követünk, mindig számosságban és számosabban fognak zászlónk alá esküdni s a kis számú csapatból, melyet elnöktársam sajnálattal konstatált, hovatovább hadi létszámú zászlóalj keletkezik.

Az éljenzéssel és lelkesedéssel fogadott elnöki székfoglaló beszéd után, Mühlstein Gábor ipolysági ügyvéd a taggyűjtési iverk újból való szétküldése iránt terjesztett elő indítványt, mert azt hiszi — ugymond — hogy sokan, mint ő maga is — csak belépési nyilatkozatnak gondolták az iverket. Az iverk ismételt kibocsátásával módjában lesz mindenkinek — aki eredménytelenül küldötte vissza az iverket — mulasztását pótolni: tagokat szerezni.

Martinovich István ügyvezető elnök az indítványra vonatkozólag megjegyezte, — hogy az egyesület a taggyűjtés iránt újabb mozgalmat indít, új iverket bocsát ki.

Ezután Bernolák Kálmán dr. főgimn.

A hétről.

— május 22

A „keresztjáró napok.”

Az egyházban régi szokás Jézus mennybemenetelének ünnepe előtt három napon át megülni az úgynevezett keresztjáró napokat. A nagyobb városokban, ahol több templomuk van a katolikusoknak, a plebánia templomból vezetik a körmenetet mind a három nap más és más templomba. Kisebb városokban pedig és falu helyen a több templom hiánya miatt a határba vonul ki a körmenet a kereszttekhez. Inuen nyerte a három napos ájtatosság a magyar elnevezést: keresztjáró, keresztet látogató napok.

A német elnevezés, „Bittage“ a latin „dies regationum, —mal (könyörgések napjai) függ össze. A „Bittgange“ már inkább bucsujárat jelent. Ma már a hivatalos egyházi liturgia a „litaniai minores“ (kisebb litániák) elnevezéssel jelöli meg a keresztjáró napokat, amennyiben a szertartás tartalma a latin könyörgéseken kívül a mindenszentek litániájának (litánia-esedező könyörgés) elénekléséből áll.

A keresztjáró napok történetéhez bizonyos messziről vett hasonlóságot találhatunk már a pogány latin mitológiában is. Bár itt a szertartások célja egész más természetű volt, mint most a keresztény liturgiában.

A pogány „Lemuriá“-k is május havára estek és három napig tartották. Máskülönbben csak sajátosságos, éjszakai szertartások voltak, melyekkel a rómaiak a meghaltak kőszá szellemeit, a kísérteteket, a „Lemures“-eket akarták maguktól elűzni. A keresztjáró napok szertartásai inkább az „Ambarvalia“ ünnepségekhez hasonlítanak. Ezeket az ünnepeket három napon keresztül a „Fratres Arvales“ (mezei testvérek,) Acca Larentia 12 papja rendezte. Elöl áldozati tulkokat vezetettve, körmenetben vonultak ki a mezőkre. Az ünnepség végén engesztelőseket végeztek s közben nem feledkeztek meg azokról a régi énekekről, melyeket a larokhoz és Marshoz intéztek.

A larokban Acca Larentiát (a larok anyja) mint a termékeny föld megszemélyesítőjét, Marsban pedig a tavasz egykori istenét magasztalták.

A keresztény liturgia az előttünk már

naiv pogány mitológia szertartásainak nagyobb súlyt, konkrétabb célt szabott. Léven a keresztény liturgiában a keresztjáró napok szertartásának kettős célja: az egyik bűnbánattal az Istent kiengesztelni, a másik imádsággal Isten új jótéteményeit kikönyörögni.

A keresztjáró napok eredete egyébként Franciaországra esik. Legelőször a keresztjáró napok szertartását Mamertus, vionnei püspök hozta be 474-ben, amint ezt Toursi Gergely a franciák történetében félémlíti. (Histor. Franc. lib. 2. ep. 34.) Rövid idő alatt a szertartás egész Franciaországban elterjedt úgy, hogy 511-ben a franciáknál a keresztjáró napok megülnése már általános volt. A franciák után a spanyolok honosították meg a keresztjáró körmeneteket. A katalóniai zsinat 517-ben Spanyolország számára is előírja azzal a különbséggel, hogy a keresztjáró napokat Pünkösd hetében tartják meg. Az egész világ katolikusai számára végre III. Leó pápa rendeli el (795—816.) aki a keresztjáró napok idejét Áldozóesütörtök ünnepe előtt való három napra teszi.

Azóta a katolikus világban Áldozóesütörtök előtt való három napon évről-évre megindulnak a körmenetek templomokból-templomokba, kereszttektől-kereszttekhez. A kereszttekhez mennek, hogy odavigyék az élet összes szenvedésének keresztjeit. — Olyan a körmenetben tovahömpölgő nép, mint a esendes iramban tovamozgó, hömpölgő folyam. A olyam nem gondol azzal, hogy hogyan vélekednek felőle a parton álló füvek, fűzesek és őserdők. Megy a maga útján. Így folyik a kereszténység vénájában is a Hit folyamata. Az árral menők nem törődnek azzal, hogy mit gondolnak azok, akik a parton a hitetlenség, vagy a vallással nem törődöm-ség őserdejében állnak.

Porubszky Géza dr.

A temesvári gazdaggyűlés.

A Magyar Gazdaszövetség, mint már említettük, a folyó évben jun. hó 17-én tartja nagygyűlését Temesváron. Biztosan reméljük, hogy a temesvári gazdaggyűlés ép oly sikerült lesz, mint az elmúlt években a siofoki és kassai volt, mert már belátják a gazdák, hogy csak összetartással, közös akaráttal vívhatják ki érdekeiket. Ennek a nagygyűlésnek az a hivatása, hogy kifejezést adjon a magyar gazdaközönség jogos kívánságainak s tiltakozzék minden ellen, ami az agrárius érdekeiket sérti.

Nagyon kívánatos, hogy a temesvári gazdanagygyűlésen az ország minden vármegyéjének gazdaközönsége képviselve legyen.

Azok a fontos kívánságok, melyeket a magyar gazdaközönség jogosan követelhet, 12 pontban lesznek tárgyalva a nagygyűlésen. Követelni fogja Magyarország gazdaközönsége a mezőgazdaság vámvédelmének és állategészségügyi oltalmának fenntartását; a tőzsdereformot, de különösen a kisbirtokosok által alakítandó földbérli szövetkezetek szervezésének megkönnyítését; a falusi kultúra emelését; az új adóreform mielőbbi életbeléptetését; a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztését állami felállított mintagazdaságok szaporítását; gazdasági polgári iskolák létesítését.

Fontos tárgya lesz a nagygyűlésnek a mezőgazdasági hitel fejlesztés; földtehermentesítés megvitatása, mert már itt a legfőbb ideje annak, hogy a gazdáknak megfelelő hitel forrásai legyenek, mert a gazdálkodás fejlesztése e nélkül el nem képzelhető.

Kívánni fogja a gazdanagygyűlés, hogy

tanár, a Patronázs Egyesületek országos szövetsége megbízásából üdvözölte a megalkult ipolysági Patronázs Egyesületet. Az elnöki székfoglaló beszédre vonatkozólag megjegyezte, hogy az abban kifejezésre jutott felfogással azonos a patronázs törekvés. A patronázs egyesületi munkásság — ugymond — nem felesleges dédelgetést jelent, nem ezt hirdetik a patronázs egyesületek sem, hanem megmentését azoknak, akik még megmenthetők a társadalom részére. Nem akarja háttérbe szorítani azokat, akik becsületes munkával szolgálják hazánk ügyét. Az egyesületek nem hanyagolják el ezeket sem.

A patronázs fogalom nemes tisztázásáért szívesen üdvözölte az elnök ur öméltségét és az egyesületnek a ma megkezdődő munkájához az Ur Isten állását kérte.

Majd végül az egyesület elnöke mondott köszönetet Bernolák Kálmán dr. kiküldöttnek, amiért a közgyűlésen megjelent és az egyesület munkájában utbaigazítással szolgált; nemkülönbben köszönetet nyilvánított a megjelenteknek, hogy megjelenésükkel is bebizonyították, hogy részt kívánnak venni az egyesület nemes munkájában.

Ezzel az alakuló közgyűlést bezárta s a gyűlés az elnök lelkes éljenzése mellett szétoszlott.

a kormány fejlessze a földmívelésügyi minisztérium költségvetését, mert egy oly agrár államban, mint Magyarország a hadsereg után legtöbbet a földmívelésnek kell áldozni, mert ha gyenge az ország gerincét képező néposztály anyagi ereje, ott erős hadsereget szervezni nem lehet. Ha azonban a földmívelés és állattenyésztés hathatósabb állami támogatásban részesül, úgy majd többet termel és jobban boldogul Magyarország földmívelő népe s gazdagabb és erősebb lesz majd az állam.

Ugyancsak nagyobb állami támogatásban kell részesíteni a mezőgazdasági hitel, fogyasztási, értékesítő és biztosító szövetkezeteket is, ezek részére nagyobb állami kamatmentes kölcsönt, adójuknak csökkentését követeli a nagygyűlés és szükségesnek tartja, hogy a kartellek megrendszabályoztassanak.

Végül a mezőgazdaságra káros törvények revízióját és a közigazgatásban a mezőgazdasági érdekek érvényesítését fogja követelni az országos nagygyűlés.

Főbb vonásokban ezek a kívánságok és követelések, melyek a temesvári nagygyűlésen szövegre kerülnek. Az önludatra támadt gazdátársadalom mindent el fog követni, hogy ezen kívánságai ne csak óhajként hangozzanak el, hanem teljesüljenek is.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület a temesvári nagygyűlésre különösen a kisgazdákkal kirándulást is tervez. Ezen kirándulás alkalmával a délvidék nevezetesebb látványait is megtekintenek a hontmegyei gazdák, nagyon természetes, hogy nem mulasztanak el a szép Adakálé szigetét és Vaskaput megnézni.

Felhívja az egyesület vármegyénk gazdaközönségét, jelentsék be mielőbb az egyesület titkári hivatalánál, ki akar a temesvári országos nagygyűlésen részt venni? A jelentkezések arányában állapítja meg, azután az utiprogrammot. A jelentkezésre azért is mielőbb szüksége van, mert a kirándulók Temesvárra s vissza kedvezményes vasutijeggyel utaznak és azok kiállításáért legkésőbb június hó 1-ig kell folyamodni. Akik részt vesznek a kiránduláson azokkal a titkári hivatal a részletes utiprogrammot legkésőbb június hó 10-ig közölni fogja. A 4-5 napra tervezett kirándulás személyenként körülbelül 50-60 koronába fog kerülni.

— **Urunk menybemenetele.** . . . És mikoron az Ur tanítványainak szemelátára fölemelkedett a menyekbe, a tanítványok álmélkodva tekintenek vala az ég felé. . . Krisztus glóriás alakjának menybemenetelét ülte meg tegnap a katolikus egyház, áldozóesütörtök ünnepén. Nálunk Schreiber Aladár esperes-plebános tartotta az ünnepi istentiszteletet.

— **A főispán hivatalvizsgálaton.** Ivánka István vármegyénk főispánja Marek Károly udvari tanácsos alispánnal együtt a bái járás főszolgabírói hivatalát vizsgálta meg e hó 19-én.

— **Református istentisztelet.** Juhász Lajos pécseényi református esperes e hó 21-én az ipolysági evangélikus templomban református istentiszteletet tartott. Szárnyaló szónoklat és ima után a szép számban megjelent hívek urvacsorához járultak, és két főgimnáziumi tanuló konfirmációban részesült. Az ünnepi áhitatot Kovács Sebestény Mici szép orgona játékaival emelte.

— **Királyi kitüntetés.** A király Winter Lajosnak, az ipolysági Winter Sándor és fiaai cég dojenjének a póstyéni fürdővállalat igazgatójának a Ferenc József rend lovag keresztjét adományozta. A kitüntetett egyik fia néhai nemes emlékü Winter Sándornak, ki szűkebb hazájában, Ipolyságon kulturális tevékenységével és nagylelkű jótékony alapítványaival tette maradandó becsüvé nevét, másrészt a gróf Erdődy családtól bérrelt Póstyén fürdőt kezdetleges voltából kiemelte, s nemzetközi gócponttá kezdte fejleszteni. Az ő általa megkezdett hatalmas munkát gyermekei tetőzték be, s ma Póstyén világhírű fürdő, melyen sok ezer külföldi ember, köztük sok fejedelmi vendég fordul meg, s ahogy milliókkal gazdagítja ezt a helyet, úgy emeli az egész ország hírét és nevét. Különös közhasznú és humanus intézményt jelent Póstyénben a nagy áldozatkészséggel létesített munkás és katonai fürdő melynek felavatásánál maga Frigyes kir. herceg is jelenvolt, és nagy elismeréssel emelte ki annak emberi és kulturális jelentőségét. A királyi kitüntetés tehát nemcsak Winter Lajosnak szól, hanem annak fénye az egész Winter családra árasztja sugarát, s a kitüntetés jelentőségét még az is emeli, hogy az ezuttal nem politikai érdemek, hanem a becsületes eredményes közhasznú polgári munka fejedelmi jutalma.

— **Uj plebános.** A Pompéry Aurél dr. egyetemi könyvtartisztté történt kinevezése folytán megürült ipolyszakállási plebánosi javadalomra Huszár Tibor a vámosmikolai hitbizomány tulajdonosa mint kegyur Richter János nemzeti munkapárti országgyűlési képviselőt prezentálta, kit a hercegprimás meg is fog erősíteni. Richter János a szepesi egyházmegye tagja volt, de mert Párty Sándor püspök ellenezte, hogy képviselői mandátumot vállaljon, kivált az eddigi egyházmegyéjéből, és felvettette magát az esztergomi egyházmegyébe.

— **A főgimn. palota pályázata.** Az ipolysági főgimnáziumi palota építésére hirdett pályázat e hó 16-án járt le. A kultuszminisztériumban e hó 18-án bontották föl a beérkezett ajánlatokat, de ezek fölött a minisztérium körülbelül 3-4 hét múlva fog dönteni, mert addig tart az ajánlatok átszámítása. Beérkezett összesen 86 pályázat, ebből 11 az összmunkákra, 75 pedig egyes munkálatokra esik. Ipolyságról csupán Vermes Ervin mérnök nyújtott be Munk Ede balassagyarmati építővállalkozóval pályázatot az összmunkákra. Az építésre preliminált összeg közel 900000 korona.

— **Kitüntetett tanító.** A király Králik Pál közép-palotjai evangélikus tanítónak nyugalomba helyezése alkalmából, sok évi buzgó működése elismerésü az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Önkéntes nőápolóink vizsgája.** A Kovács S. Endre dr. kir. tanácsos főorvos vezetése alatt Ipolyságon szervezett önkéntes nőápolói tanfolyam hallgatói e hó 25-én délután 3 órakor az ipolysági közkörházban fognak levizsgálni. A vizsga anyaga az anatómia, fertőző betegségek, köztűzés, közegészségtan, és ápolástan körére terjed ki. A vizsgáló bizottság tagjai Kovács S. Endre kir. tanácsos főorvos, Wertheimer Ernő dr., Rózsa Zsigmond dr. és Himmler Sándor dr. A vizsgán Ivánka István vármegyénk főispánja is meg fog jelenni. A levizsgázott hallgatók részére az országos központ fog bizonyítványokat és jelvényeket leküldeni, melyek ünnepélyes kiosztása alkalmával a betegápolásra képesített urhölgyek fogadalmat is tesznek.

— **A közigazgatás köréből.** Gágel Ferenc vármegyei árvaszéki irodatiszt ez év június elsejével évi 300 kor. II. szolgálati pótlékkal, és évi 200 K. korpótlékkal összesen 500 K. javadalom-többlettel lépett elő.

— **Az eltűnt postatiszt odisszeája.** Hirt adtunk annak idején arról, hogy e hó 5 én Németh Dénes ipolysági posta segédtsízt ismeretlen okból lakásáról eltávozott s oda többé vissza nem tért, sem hivatalában nem jelentkezett. Azon föltevésben, hogy valami szerencsétlenségnek vagy pedig bünténynek esett áldozatul, Ceglédről Ipolyságra érkezett özvegy édes anyja és kétségbe esve járta be a hatóságokat, hogy fiát, — kinek nyomozása iránt az intézkedést a hatóságok már előbből megtették — ha halva is, kutassák fel. S most kapjuk a hírt, hogy a már elparentált fiatal ember e hó 17-én, tehát eltűnése után tizenkettedik napra anyja házánál jelentkezett, súlyos betegen, lerongyolva. Ugy látszik, és ez az igen valószínű feltevés, hogy Németh Dénes az erdőben tervezett sétája közben eltévedt és céltalan bolyongásai közepette tájékozását veszítve, a reá sötétedő esős éjszakában a rémülettől annyira megzavarodott, hogy csak 12 nap alatt jutott ki az erdőből, ahol eddig vegetáriánuskodott, s most hozzátartozói örömeire hazakerült.

— **Iparos ifjak juniálisa.** Az Ipolysági Iparos Ifjuság mint már jelentettük, bái Berkó Istvánné, Kovács-Sebestény Endréné drné és Marek Károlyné, valamint Barczán Endre, Czompó Ede és bernecei Szokolyi Alajos védnöksége alatt június hó 2-án (pünkösd hétfőjén) a „Kömájon“ a Nyáry-féle kert-helyiségben jótékonycélu táncmulatsággal egybekötött zártkörű juniálist rendez. Kezdeté délután 2 órakor — Belépődíj: Személyenként 1 korona 50 fillér, családjegy (3 személyre) 3 korona. A tiszta jövedelem felerésze az ipolysági főgimnázium szegény tanulóit segítő egyesület javára, felerésze az ipolysági Iparos Ifjuság sport alapja javára lesz fordítva. Felüfizetéseket tekintettel a nemes jótékony célra köszönettel fogadnak és a Honti Lapok által nyugtáznak. A táncmulatság folytatása este fél 9 órakor a Pannónia szálloda nagytermében veszi kezdetét, amelyre a délután váltott jegyek érvényesek. — Kedvezőtlen idő esetén a „Kömájon“ jelzett mulatság elmarad és ez esetben csakis az esti táncmulatság lesz megtartva. — A délutáni zenét egy jóhírnevű rezesbanda, este pedig Horváth Rudi közkedvelt zenekara szolgáltatja.

— **Emésztési zavarok csecsemőknél,** hasmenés, hányás, bélhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggódó szülőknek. Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán jóízű és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet. Próbá dobozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I. Biberstrasse 66. P.

— **Battha László ünneplése.** Vámosmikoláról jelentik lapunknak: Battha László főszolgabíró tiszteletére a vámosmikolai járás főszolgabíró rájává történt megválasztása alkalmából e hó 19-én Vámosmikolán a Bernát-féle vendéglőben bankettet rendeztek barátai és tisztelői, melyen 52-en vettek részt a járást vezető férfiai közül. A harmadik fogásnál elsőnek Battha László főszolgabíró emelkedett föl szólásra és ősi magyar szokás szerint a királyt köszöntötte föl, a mely köszöntőt a jelenlevők állva hallgatták meg. Würtzler Vilmos t. b. főszolgabíró Battha Lászlóra mint hivatal főnökére mondott sikertűlt fölköszöntőt, Huszár Tibor a vámosmikolai hitbizomány ura a járás közönsége nevében emelte poharát az ünnepeltre. Felköszöntőt mondtak még Akucs Lajos nagypeszeki ref. lelkész Németh Lajos körjegyző, Hellner József vámosmikolai, Henzel József

perőcsényi községi bírók és még többen. Battha László főszolgabíró állt fel azután és fokozódó figyelem között vázolta hogy milyennek képzei a jó közigazgatást. Gyakori helyesléssel kísért alapos és szakavatott fejtegetései után szép szavakban köszönte meg az iránta nyilvánult megtisztelő kitüntetéset s szavai végeztével a jelenlevők tapsviharban törtek ki és szünni nem akaró eljenzésben részesítették az ünnepeltet. A hangulat kezdettől végig fesztelen kedélyes és emelkedett volt.

— **Katolikus leánygimnázium.** Csernoch János dr. hercegprimás kezdeményezésére már a jövő tanév folyamán katolikus leánygimnázium nyílik meg a fővárosban még pedig a Sacré Coeur-apácák István-uti intézetével kapcsolatban. Mint értesülünk, a hercegprimás és a szerzet Dantzer Béla főgimnáziumi tanárt hívta meg az új intézet igazgatójának, aki a meghívás alapján a szervezési munkálatait már megkezdte. Az új leánygimnázium egyelőre első és ötödik osztállyal nyílik meg, az utóbbi átmeneti tantervvel. A gimnázium tanári kara nőkből fog állani. Az új intézmény bizonyára közszükségletet fog kielégíteni és az előkelő katolikus körökben már is számosan érdeklődtek a megnyitás iránt. Az előzetes jelentkezéseket a Sacré Coeur zárda (István-ut 75). vezetősége fogadja el.

— **Az I. T. E. futbalmérkőzése.** Az Ipolysági Testedzők Egyletének I. futball csapata e hó 24-én a vásártéri pályán barátságos futball mérkőzést tart a Balassagyarmati Törökös Sportklub futball csapatával. Kezdeté délután fél négy órakor. Helyarák: Ülőhely 1 k., fentartott állóhely 60 f., állóhely 40 f., diákjegy 20 f. A nagy érdeklődésre való tekintettel kéri a közönséget a jegyeknek a pénztárnál való megváltására.

— **Tüztöltő mulatság Felsőszemeréden.** A felsőszemerédi önk. tüztöltőség mint minden évben úgy az idén is e hó 24-én tartja meg Holkó nagyvendéglőjének összes termeiben szertára jávára táncmulatságát. Belépti díj: Személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor.

— **Gyermek kiállításokat azéri rendeznek,** hogy az egyes tápanyagok értékét megállapíthassák. A legnagyobb díjak nyertesek azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine Faliéressel táplálják a gyermeket, mert kit azzal táplálnak, szépen fejlődik és nem kap bélhurutot. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a tegőköletesebben a világszerte kedvelt „Phosphatine Faliéres” tápszerrel eszközölhetjük.

— **A Selmeci Széchenyi Szövetség.** Egy év telt el az ünnepi megalakulás óta, amely az ifju egyesület tagjait abban a szép elhatározásban egyesítette, hogy mint a legnagyobb magyar, gr. Széchenyi István főnséges nagyságának egy-egy kis parányai,

abban a nagy szociális munkásságban, amely a magyar polgárság egyszerű fiainak erkölcsi és anyagi támogatását és vezetését a vezető társadalmakban pedig a nemzeti erkölcsök szigorú megtartását tüzte ki céljává, részt ohajtanak, részt fognak venni. Bár az ifju egyesületnek első évében meg kellett küzdenie a félreértésekkel, ki kellett emelkednie azoknak a félremagyarázásoknak homályából amelyekkel megalakulásakor fogadták, bár az önképzésben, az önművelésben is küzdeniök kellett a kezdeti tagjainak Selmecbányán kifejtett széleskörű programján kívül örömmel mutathat főként arra a jelentős eredményre, amellyel a szövetség megyénk felső részét a Felvidék kulturájának emelésében lelkes odaadással támogatta. Istvánházán, állandóan szazón, felül levő hallgatóközönség előtt 12 előadással hat kiszállást, Bakabányán, szintén nagyszámú hallgató előtt hat előadással három kiszállást rendezett a szövetség s Istvánházán, valamint Bakabányán még a jelen szövetségi félévben egy-egy állhatbiztosító és egy-egy hitelszövetkezeti fog létesíteni. A jövő iskolai évben, selmecbányai programján kívül Bakabányára, Belsőbányára, Istvánházára, Hegybányára, Hodrusbányára és Szentantálra mintegy harminc sorozatos kiszállást, Besztercebányán, Balassagyarmaton, Ipolyságon, Losoncon, Zólyomban Zsarnócsán és a Felvidék többi főbb pontjain szociális előadásokat tervez a Szövetség, hogy egyre szélesebb körben terjessze nemes eszméit s hogy ezzel a szociális munkássággal ismét fölemelje Selmecbányának, ez ősi bányavárosnak hírét arra a nivóra, amelyen egykor bursái egész Európa előtt tartották.

— **Kétféle „Okos fej” létezik és pedig** olyanok, kik sütemények, torták, kuglófhoz Dr. Oetker 12 filléres sütőporát állandóan használják és olyanok, kik még rájönnek arra, hogy a Dr. Oetker-féle sütőpor a leg jobb a jelenben. Az előbbiek száma folyton szaporodik, az utóbbiaké csökken, mi legjobban igazolja a Dr. Oetker-féle sütőpor kiválóságát.

— **A földmivelő nép országgyűlése.** A Magyar Gazdaszövetségnek június 17-én Darányi Ignác elnöklete alatt Temesvárt tartandó nagygyűlésére oly arányban indultak meg a jelentkezések, hogy ez a nagygyűlés előreláthatólag felülmúlja az eddigi hatalmas gazdaggyűléseket is és valószínűleg a földmivelő nép országgyűlése lesz, melyről a Gazdaszövetség méltán írja, hogy hatásait éreztetni fogja a nemsokára meginduló választási mozgalmak terén is. A temesvári nagygyűlés iránt azért oly rendkívüli nagy az érdeklődés a gazdák körében, mert ez az utolsó nagygyűlés az új választások előtt, amelyen a falusi gazdaközönség kibontja az agrárius szervezkedés zászlaját s elhatározza, hogy a földmivelő polgárság csak oly jelöltekre szavaz, akik az agrárprogramot aláírták. Temesvár városa páratlan vendégszeretettel készül fogadni az előreláthatólag tizezernél is nagyobb vendégsereget s a résztvevőknek a kényelmes utazáson, az elszállásolá-

son és ellátáson kívül a látványosságok és a kirándulások egész sora fog rendelkezésére állani. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a nagygyűlésen résztvevők kedvezményes jeggyel utazhassanak. Hasonló kedvezményt nyújtanak a nagygyűlés résztvevőinek a többi vasutak és hajótársaságok is. A borkóstolón, szántógép bemutatáson aldunai, zombolyai, garabosi kirándulásokon kívül a Temesvári Gazdasági Egyesület újabban tervbe vette a verseci hírneves szőlők és borpincék megtekintését is, melynek a rendezésben Halász Lajos szőlészeti felügyelő támogatja az egyesületet a verseci bortermelők egyesületével karöltve.

— **Köhögés és nátha** a mi klimánk alatt, sajnos gyakori vendégek, ugyannyira, hogy bizonyos mértékben már meg is szoktuk őket és a könnyebb hurutnak nem tulajdonítunk semmi fontosságot. Igen helytelenül. A látszólag legkönnyebb természetű köhögés súlyos tüdőbajra vezethet, és tekintetbe nem vétele annál kevésbbé jogosult, mert minden gyógytárban kapható Sirolin „Roche”-ban oly kitűnő szerrel rendelkezünk, hogy a kezdődő köhögést néhány nap alatt teljesen elfojthatjuk. Sirolin tehát olyan pompás háziszser, mellyel a súlyos tüdőbajokat elkerülhetjük. Fontos azonban, hogy idejében vegyük használatba és nem szabad napokig várni, míg a katarhus kifejlődik, vagy magától elmúlik.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** május 17-iki számának ritka szenzációja van: közli gróf Andrássy Gyula korú, albániai és montenegrói utazásának képeit, melyeken a gróf a német császár társaságában van. A bajor király látogatása sárvári birtokán, gróf Vay Péter cikke s képei Annamból, ötödik világháború utjáról, a balatoni vasuti baleset, a Margitsziget feltöltése, az új akadémikusok Pasquier báró légi mutatóványai, a tiszafüredi Kossuth-szobor lelepezése, stb. adják az érdekes és szép képek gazdag anyagát. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Zöldi Márton novellája, Vértessy Gyula verse, Shöppin Aladár színházi cikke, Lagerlöf Zelma regénye. Egyéb közlemények: a bosnyák iparművészeti kiállítás s a rendes heti rovatok. Irodalmi és művészet, sakkjáték, stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világ-krónikával együtt hat korona, Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) A lipcsei grafikai kiállításról közöl tizenhét szép képet a már harmincötödik évtolyamát járó Ország-Világ című képes heti lap. A most jubiléó Hauszmana Alajos építészeti műveit nyolc, a gyermeknap vidám eseményeit pedig tizenöt kép hozza

A fűdőgyógyintézetekben

am. Davos, Arosa, Meran,
Arco sfb. ben a

SIROLIN "Roche"

mint rég bevált szer állandóan van használatban. }
Aránylag rövid idő alatt nyhífi és megszűnteti }
a légzőszervek befegeit. }

Eredeti csomagolásban 4-10 korérf kapható minden gyógyszerárban

elénk. Egyéb érdekes és részben igen aktuális képei: Kossuth Lajos Tódor megérkezése, Aktok a Besnyő-féle képtárlatból, Tavasz az erdőben, A tiszaföldvári Kossuth-szobor, Denveri utca, Kolombus nyugvóhelye. A nagymező-utcai házbeomlás. Májusi hangulat stb. Kóta-melléklet is van az Ország Világ e heti számában: Szirmai Albert Ezüst-pille című bohózatából egy ügyes kis dal. Egy sereg arckép is gazdagítja e héten az Ország-Világ illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részében költeményeket, regényeket novellákat, kritikai cikkeket és verseket irtak a szerkesztőkön, Várad Antal és Falk Zsigmond dr.-on kívül: Bende János, Kersék János, Moly Tamás, Pereszlényi Pal, Ujfalussy Amadil, Vargha Gyula. Vass Emma. kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. ker., Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor. Minden új előfizető is díjtalanul és portómentesen megkapja az Ország-Világ Almanach-ot, ezt a pompás kétkötetes diszmnvet, mely száz író művész munkáját foglalja magában.

(*) **Dörmögő mint kötéláncos.** A hírneves mackó, miután már végig csetlett-botlott egész Magyarországon, most új mestersegre adta magát, cirkuszi kötéláncos lett, a mint az részletesen és nagy mulatság közben olvasható Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb számában. Ugyanebbe a számba Lampérth Géza és Istvánfi Gyula irtak verset, Holló Sári és Mauks Kornélia elbeszélést, Elek nagyapó apró mesét, Garay Ákos szép képet rajzolt, Gábor József iskolai történetet mond el, Gyula bacsí érdekes természetrajzi cikket irt, Zsiga bacsí mulatságos mókát mond el, Benedek Elek folytatja regényét. A kis krónika rovat apróságai, a rejtvenyek, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma közli a még mindig gyöngélkedő királyunk legutolsó fényképét. A boríték egyik mélynyomású képe ezuttal a nagybeteg Kossuth Ferencnek van szentelve. Kinek betegsége alkalmából Kossuth Ferenc feleségét és a bátyja látogatására hazaérkezett Kossuth Lajos Tódort is bemutatja Az Érdekes Ujság. Az aktuális képek sorában találjuk azután a bajor király sárvári látogatását, a pápa legjobb fényképét, a tiszaföldvári Kossuth-szobor leleplezését s a debreceni Kossuth-szobort, aztán Reinhardt legújabb színházi sikerét, a Mirakel pantomint. Szép és érdekes felvételek számolnak be a san-remoi pör tárgyalása alkalmából Tiepolo grófnőről, továbbá a Terstyánszky-huszárok akadémia-versenyéről, a magyar jakobinusok sírjának ásatásairól, azonkívül egész sereg felvétel a gyermeknapról és a hét színházi eseményeiről stb. Érdekes illusztrált, cikk ismerteti a japánok nemzeti kiállítását, egy másik cikk pedig a brassói románok legendás népiünnepéről közöl egy sereg képet. Külön érdekesség a boríték hátsó mélynyomású képe is, ahol Beethoven nevezetes C-moll szimfóniájának világhírű karmestereit mutatja be dirigálás közben Az Érdekes Ujság. Rendés mellékleti közül ezuttal Az Érdekes Ujság Házi Orvosa, Az Asszonyok Érdekes Ujságja és A Gyermek Érdekes Ujságja egészítik ki a legújabb számot, mely szépirodalmi részében a legnépszerűbb magyar írók novelláit és tréfáit tartalmazza.

Beřson

Kellemes, zaitalan, tartós, elegáns.

161 1914. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járás-bíróság 1914. évi Sp I. 6413 számú végzése következtében Dr. Kertész Gaston ügyvéd által képviselt Franek Henrik fia javára 91 k. 61 f. s jár. erejéig 1914. évi márc. hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 966 korona — fillérre becsült következő ingóságok u. m. üzlet és szobaberendezés, hordók, grammafon nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járás-bíróság 1914. évi V. 10222 számú végzése folytán 91 korona 61 fill. tőkékövetelés ennek 1914. évi január hó 16. napjától járó 5 százalékos kamatai, és oddig összesen 40 kor. 74 fill.-ben biróilag má megállapított költségek erejéig, Nagymároson leendő megtartására 1914. évi június hó 2-ik napjának d. u. 10 órája határidőül kitzeték és ahhoz a veenni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaronatul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Vmikolán, 1914. évi május hó 13. napján. SZABADHÁZY ISTVÁN kir. bir. végrehajtó.

Ipolysági piaci árak

Május 19.

	K. f-től	K f-1
Buza	26	27
Rozs	19 60	20
Arpa	14	—
Zab	14	15
Tengeri	17	18
Burgonya métermázsa	4	—
Lud (kilonként)	1 90	—
Tyuk (páronként)	5	6
Csibe (páronként)	3	—
Tojás 1 drb.	— 06	—
Marhahus 1 klgr.	1 60	—
Borju hus 1 klgr.	2	—
Sertés hus 1 klgr.	1 60	—
Juh hus 1 klgr.	—	—

Biró Lajos munkái:

Gloria és más novellák	1-90 K.
A háború (drámavázlat)	—60 "
A sajtó	—40 "
Szolgák országa (regény)	—60 "
A császár és más férfiak	—40 "
Kis drámák	—40 "
Sárga liliom	3— "
A jövő országutján	—20 "
Elbeszélések	—30 "

Molnár Ferenc munkái:

A liliom	2-50 K.
A farkas	3— "
Az ördög	2-50 "
Pesti erkölcsök	—60 "
Gyerekek	—30 "
A doktor ur	—60 "
A ferencvárosi angyal (Heltai—Molnár)	—30 "

Kapható: A „HONTI LAPOK” kiadóhivatalában Neumannál, Ipolyságon.

Schwartz Jenő ipolysági Iskola-utca 237. számú háza

mely áll 3 szoba, előszoba, éléskamra s mellékhelyiségekből szabad kézből

eladó

esetleg f. évi július hó 1-étől

kiadó.

Jò házból való fiu
 nagyobb vidéki nyomdába

tanulóul

felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Az ipolysági járás fõszolgabirájától.

86. 1914. szám.

Pályázati hirdetemny.

Hontvármegye ipolysági járásához tartozó ipolyviski körjegyzõségben üresedésben levõ segédjegyzõi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 kor.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy a törvényben elõírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám legkésõbb f. évi június hó 20-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a késõbb érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás kiírása iránt késõbb fogok intézkedni.

Ipolyság, 1914. évi május 12 én.

F o d o r
 fõszolgabiró.

Az ipolysági kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

2271. 1914. tlkvi. sz.

Arverési hirdetemny-kivonat.

Büchler József és társai végrehajthatóknak Groszmann Miksa végrehajtást szenvedõ ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1000 korona tőkekötetés és jár. behajtása végett az ipolysági kir. törvényszék területén levõ Ipolyság községben fekvõ s az ipolysági 1570. sz. tjkönyvben A. I. 1. sorsz. 1721/b-1/a. hrsz. Groszmann Miksa nevében álló ingatlanra 2200 korona kikiáltási árban.

Az árverést 1914 évi július hó 21-ik napján délelõtt 10 órakor Ipolyságon a kir. törvényszék I. em. 13. sz. termében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülõ ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadék-képes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek elõleges birói letétbe helyezésérõl kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881 LX. tc. 147, 150, 170 §§. 1908. XL. tc. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegszíteni (908. XLI. 25. §.)

Ipolyság, 1914. évi április hó 30-án.

Oravetz Béla s. k.
 kir. törvényszéki biró.

A kiadmány hitelül:

Schõn Alajos
 telekkönyvvezetõ.

Pünkösdi kuglóf!

Okos háziasszony kvárgja e receptet és kísérletet tesz vele!

Hozzávalók: 25 dg. vaj, 20 dg. cukor, 7 tojás, ezek fehérjébõl hab, 50 dg. buzaliszt, egy csomag **Dr. Oetker-féle sütõpor**, 10 dg. mazsola, 5 dg. citrónát, 1/2 citrom héja reszelve, egy kevés só, 1/8-1/4 liter tej.

Az elkészítés módja: Keverjük a vajat mig habos, adjuk hozzá a cukrot, tojássárgát, tejet, sót, lisztet, keverjük össze a sütõporral és végül adjuk hozzá a mazsolát, citrónát, citromsárgát és a tojásfehérjét. Ezt tegyük a zsírozott, mandulával behintett formába és süssük a kuglófot 1 1/2 óra hosszat.

Megjegyzés: A tésztahoz addig önsünk tejet, mig az a kanálról vastagon folyóssá válik.

Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

2392. 1914. tlkvi szám.

Arverési hirdetemny.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Oroszlány Ferenc és társai végrehajthatóknak Gárdonyi Józsefné szül. Kasza Gizella végrehajtást szenvedõ ellen 1000. kor. tőke, s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levõ Ipolynagyfalu község 65. sz. tjkban. A 1. sor 97. hrsz. alatt felvett ház, udvar és kertbõl Gárdonyi Józsefné szül. Kasza Gizella nevében álló egész ingatlanra 1705. kor. törvényes becsárban az ugyanazon tjkvbn. AA 1. sor. 109. hrsz. alatti kertbõl nevezettet illetõ fele részre 12. kor. t. becsárban s az ugyanazon tjkvbn. 11. sor 592. hrsz. a. szõllõbõl ugyancsak nevezettet illetõ fele részre 92 kor. t. becsárban, 2. továbbá a nagyfalui 86. tjkvbn. A 1. sor. 638. hrsz. a. erdõ és legelõbõl öt illetõ 30. 168-ad részre 52 kor. t. becsárban, 3. s végül a nagyfalui 244. sz. tjkvbn. A 1. sor. 639. hrsz. a. álló erdõbõl öt illetõ fele részre (1/2.) 119. korona t. becsárban s az ugyanazon tjkvbn. 12. sor. 659. hrsz. a. foglalt legelõbõl nevezettet illetõ fele 1/2 részre 13 korona becsárban 1914. évi augusztus hó 10-én d. e. 8. órakor Ipolynagyfalu község házában a megállapított kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzzel letétele mellett a becsáron alul is, de a kikiáltási ár 2/3-án alul nem fognak elárvereztetni. A vételár az árverés jogerõre emelkedése napjától számított 30. 60.

és 90. nap alatt 3. egyenlõ részletben 5 százalék kamattal együtt lefizetendõ. A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi elõjárásnál megtekinthetõk.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Ipolyság, 1914. évi április hó 26. napján.

Ambrosch s. k.
 kir. törvényszéki jegyzõ.

A kiadmány hitelül:

Schõn Alajos
 kir. telekkönyvvezetõ.

411. 1914. vhtó. szám.

Árverési hirdetemny.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbíróságnak 1914. évi V 140 sz. végzése következtében Dr. Róth Áron ügyvéd által képviselt Schusdek Ármán javára 634 kor. 92 fillér s jár erejéig 1914 évi február hó 21-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 kor. — fill.-rebecsült következõ ingóságok u. m. 4 drb. részvény nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíróság 1914-ik évi V. 140 sz. számú végzése folytán 634 kor. 42 fill. tőkekötetés ennek 1914. évi február hó 7 napjától járó 5 százalék kos kamata, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 238 kor. 40 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Ipolyságon a Gazdasági és Iparbank helyiségében leandó megtartására 1914. évi június hó 2-ik napjának délutáni 2 órája határ idõül kitûzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérõnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendõ ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Ipolyságon, 1914. évi május hó 18. napján.

Németh Emil
 kir. bir. végrehajtó.

A legelõkelõbb
A legmegbízhatóbb
A legjobban szerkesztett
A legnagyobb terjedelmû
A legfüggetlenebb
budapesti napilap
AZ UJSÁG

Munkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai.
 Felelõs szerkesztõ: GAJARI ÖDÖN. — Szerkesztõ társ: DR. ÁGAI BÉLA.

ELÕFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre K 28.— Negyedévre K 7.—
 Félévre K 14.— Egy hónapra K 2.40
 Az UJSÁG elõfizetõi a DIVAT SALON-t negyedévre K 2.50 kedvezményes áron rendelhetik meg.

Megrendelési cím:

— Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. —

D ü h ö n g a sertésvész

keresztül-kasul az országban, pusztítja a megfogyott sertésállományt. A közönség panaszkodik, mert kevés a disznóhús és drága. *De még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdak nem gondoskodnak idejekorán az ólak fertőtlenítéséről*, mert csakis alapos fertőtlenítéssel lehet a a vész további terjedését megakadályozni,

Az ólak fertőtlenítése a legegyszerűbb dolog és olcsón keresztülvihető.

3 *kilo nyers lysoformot* oldjunk fel 100 liter lág vízben és ezzel mossuk le az ólak összes felszereléseit és öblítsük ki a vályukat.

A *nyers lysoform* az összes létező fertőtlenítő szerek között a legmegbízhatóbb, tudományosan kivan próbálva, igen kiadós, olesó nem mérgező és ezért bárkinek bátran kezébe adható. Igen fontos, hogy nincs szaga és így használatban kellemesebb, mint a förtelmes szagu, betegségre emlékeztető, karbol, vagy creolin.

A sertések nemcsak jól tűrik a nyers lysoformmal való fertőtlenítést, hanem határozottan kedvelik, úgy hogy *számos sertéshizláló naponta a moslékhoz adagol 1% nyers lysoform-oldatot* és ilyen módon kitűnő eredményeket érnek el, mert a belek fertőtlenítése által a sertések nem kapják meg a betegséget. *Erről szóló bizonyítványt készséggel küldünk be az érdeklődőknek.*

Necsak a fertőzött, hanem az egészséges ólakat is fertőtlenítsük, mert csakis így óvhatók meg ezek a vész behurcolásától.

Aki egyszer kísérletet tett a nyers lysoformmal, az állandóan fogja használni. Ma már az egész világon el van terjedve.

A *nyers lysoform* arai: 2¹/₂ kgr.-os kanna 6 korona, 4¹/₂ kgr.-os kanna 10 kor., 10 kgr.-os kanna 20 korona, 25 kgr.-os kanna 47 korona ingyen esonagolással, Budapesten szállítva.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára Ujpesten.

Szuperfosfát, thomassalak, chilisalétrom szárított marhatrágya, kálisó és egyéb műtrágyákat jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart **Berczeller Jenő, Ipolyság.**

H I R D E T É S E K E T É S R E K L A M O K A T

JUTÁNYOSAN KÖZÖL A
KIADÓHIVATAL.

M E G J E L E N T

Hontvármegye tisztisegéd-
és kezelő személyzetének :

N É V S O R A

a vármegye területének szolgabírói járások és körjegyzőségek szerinti beosztása 1914. évre fali táblázati alakban.

Ára 80 fillér.

Kapható
NEUMANN JAKAB
könyvnyomdájában
IPOLYSÁGON.

Képeslapok és aktképek
Neumannnál kaphatók.

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést, Torokgyulladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüzdél valamint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pántlikagiliszta. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **Thierry A. Orangyal-gyógytárának**
Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

∴ Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! ∴

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz, Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmégindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, **csontszu.** fekélyek, ütés szurás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint : füveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, kárbankulus, képződmények, valamint **rák** ellen, fereg, rothadás, körömgüvely, hólyag, **égési sebek**, hosszú betegségeknek előforduló föltekvésnél, vérkeieseknél, fülfolysánál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. kitűnőhatású.

2 iégelyára K 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: **Thaillmayer és Seitz, Kochmeister Utódnai, Radanovits Testv.** drogueriékban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. gyógyszer-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

100 db. VIZSGALAP

igen jó papiroson izlésesen kiállítva I k. 10 f.

100 drb. iskolai bizonyítvány

finom papiron elegáns kiállításban 4 korona

K A P H A T Ó
NEUMANN JAKAB

KÖNYVNYOMDATULAJDONOS ÉS PAPIRKERESKEDŐNÉL
I P O L Y S Á G O N.